

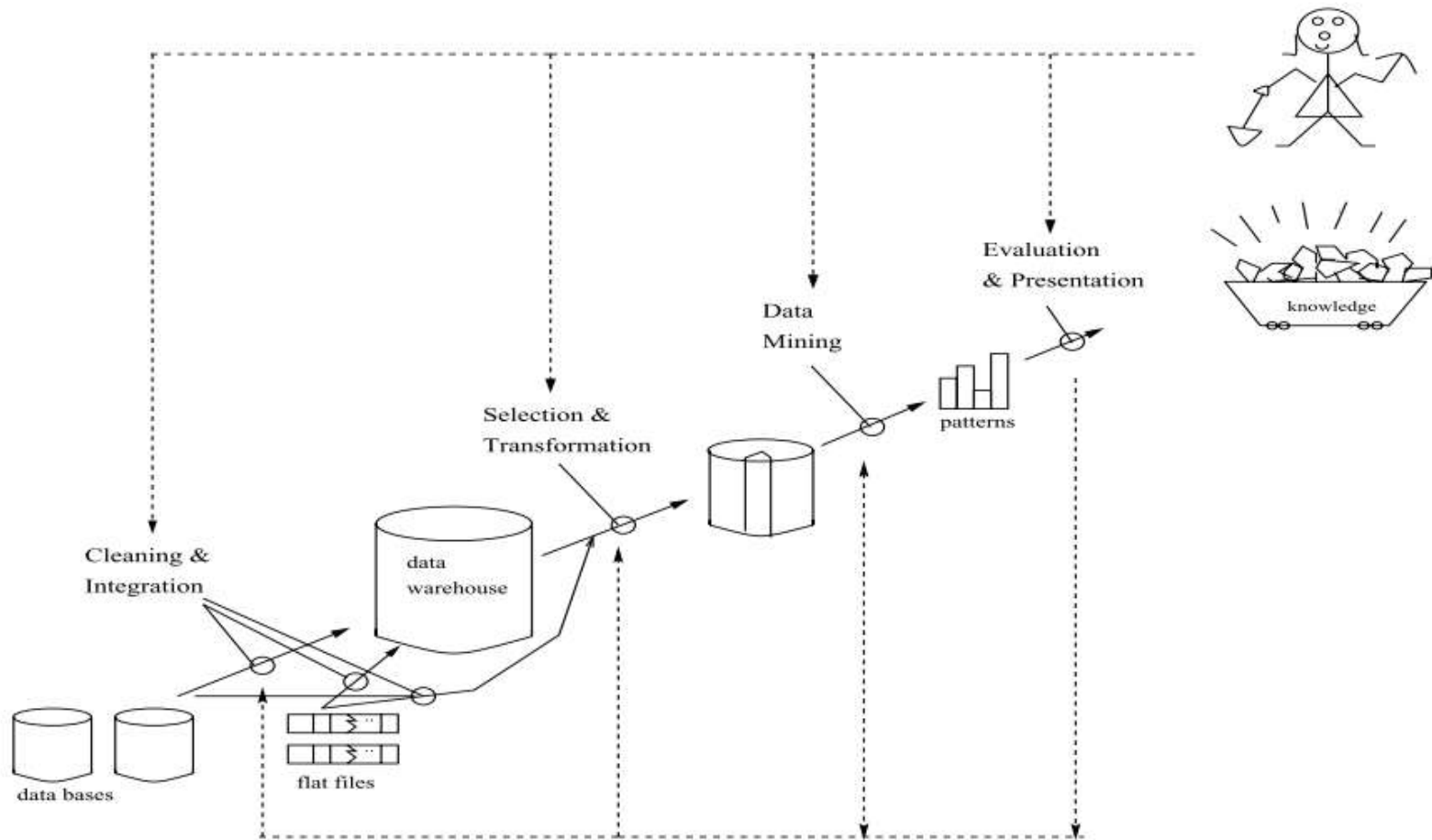
Подготовка на данните за анализ

Събиране и интегриране

Процес

- Събиране и подбор на данни
 - Разнородни ресурси с данни
 - Предварително описание и оценка на данните
- Предварителна подготовка на данните
 - изчистване
 - интегриране
 - трансформиране
 - намаляване
- Стандарти за данни и метаданни
- ETL *Extraction, Transformation and Loading*

Процес

Събиране на данни

Събиране на данни

- **Данни от различни източници**
 - **от дейностите на бизнеса**
 - релационни бази данни (таблици с персонал, продажби и др)
 - таблици от MS Excel
 - файлове с данни (текстови документи)
 - и др.
 - **ОТ ВЪНШНИ ИЗТОЧНИЦИ**
 - времето
 - трафика
 - и др.

Събиране на данни

- Събиране на данни
 - от база от данни DBMS - ODBC, JDBC protocols
 - от файл
 - фиксиран формат на полета
 - разделител на полетата: tab, comma “,” , други
- Метаданни
 - роля на данните
 - описание на атрибутите
 - напр. тип, допустими стойности, интервал

Разбиране на данните

- Какви данни са налични?
- Подходящи ли са?
- Има ли и други подходящи данни?
- Колко хронологични данни има?

Проблеми

- Технологични
- Организационни
- Икономически

Проблеми

- **Технологични**
 - разнородни източници с различен формат
 - структурирани, полуструктурирани и неструктурирани данни
 - събиране на данните по различно време
 - огромни количества данни
 - качество на данните
 - изследване на различните формати и трансформиране в един
- **Организационни**
- **Икономически**

Проблеми

- Технологични
- Организационни
 - във връзка с предоставяне на данните
 - във връзка с архитектурата и потребителските качества на информацията
- Икономически

Проблеми

- Технологични
- Организационни
- Икономически
 - скъп, бавен и тромав процес
 - трудна и нестандартна подготовка на данните
 - различни бизнес-приоритети за различни отдели в бизнеса

Подготовка на данни

Подготовка на данните

- **Необходимост**
 - избор на атрибути за изследване
 - шум в данните
 - липсващи стойност
- **Качество на данните**
 - пълни
 - точни
 - последователни

Подготовка на данните

- Брой екземпляри
 - по-малко данни – по-малко надеждни резултати
- Брой атрибути
 - ако има твърде много атрибути – редуциране на броя им
- Брой цели
 - балансирани

Подготовка на данните

- Процес на обработка на данните, с цел подобряване на качеството им
 - *data cleaning*
- Интегриране на данните от разнородни източници
 - *data integration*
- Трансформиране на данните в единна структура
 - *data transformation*
- Намаляване на количеството данни
 - *data reduction*

Изчистване на данните

- Цели
 - Попълване на липсващи стойности
 - Заглаждане на шума
 - Коригиране на несъответствията
- Техники
 - Унифициране на формата и мерните скали (номинални към числови)
 - Дискретизиране на числовите данни
 - Събиране на данни и метаданни
 - Валидиране и статистика

Липсващи стойности

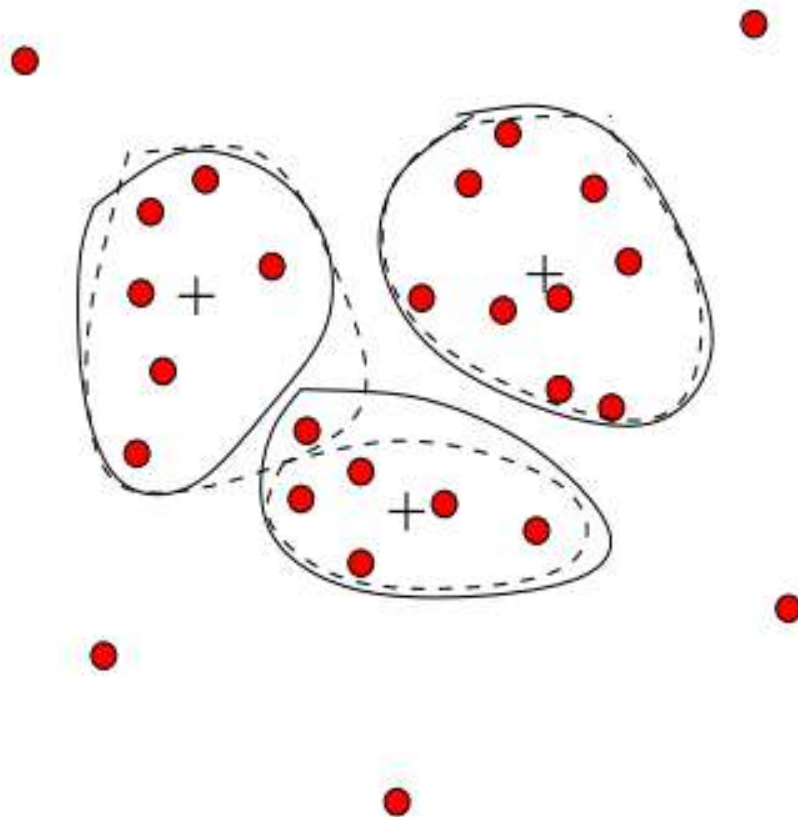
- Правила

- да се избягват записите с липсващи стойности
- празните полета да се разглеждат самостоятелно
- празните полета да се попълват със стойности

Попълване на липсващи стойности

- Отстраняване на записите с липсващи стойности
- Ръчно попълване
- Посредством глобални константи, като “ $-\infty$ ” “0”
“.” “999” “NA”
- Средната стойност на атрибута
- Средната стойност от всички извадки
- Най-вероятната стойност на атрибута

Шум

Шум

- Случайна грешка или дисперсия на измерваната величина
- Изглаждане на шума
 - binning- разпределяне на стойностите в групи, заместване на сгрешените като функция на съседните си: средни, мода, медиана, граници
 - клъстеризация - разпределяне на стойностите в групи и отделяне на тези, които не попадат в никоя група
 - чрез регресия – опит да се намери функция, която описва данните
 - интегриране на човек и програма за анализ

Пример за изглаждане

- Редица от данни, сортирани:
 - 4, 8, 15, 21, 21, 24, 25, 28, 34
- Групи:
 - 4, 8, 15
 - 21, 21, 24
 - 25, 28, 34
- Изглаждане
 - заместване със средното за групата
 - 9, 9, 9
 - 22, 22, 22
 - 29, 29, 29
 - заместване с минимални и максимални стойности
 - 4, 4, 15
 - 21, 21, 24
 - 25, 25, 34

Преформатиране

Преобразуване към стандартен формат

- липсващи стойности
- локализация
 - формат за дати
- конвертиране на номиналните стойности в числа, за да участват в логически операции

Унифициран формат

- Дати
 - ден/месец/година
 - месец/ден/година
 - пореден ден от годината

$$\text{Date} = \text{YYYY} + \frac{\text{days_starting_Jan_1} - 0.5}{365 + 1_if_leap_year}$$

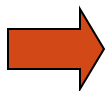
Преобразуване на тип

- Бинарни към номинални
 - полета с две различни стойности - бинарни
 - Gender=M, F
 - Кодирание на поле със стойност и 0, 1
 - Gender = M → Gender_0_1 = 0
 - Gender = F → Gender_0_1 = 1
- номинални атрибути към естествени, напр.
 - A → 4.0
 - A- → 3.7
 - B+ → 3.3
 - B → 3.0

Преобразуване на тип

- множество неподредени атрибути с малко стойности
- правило <20
- цветовете също се прекодират
 - за всеки цвят – една бинарна стойност

ID	Color	...
371	red	
433	yellow	

ID	C_red	C_orange	C_yellow	...
371	1	0	0	
433	0	0	1	

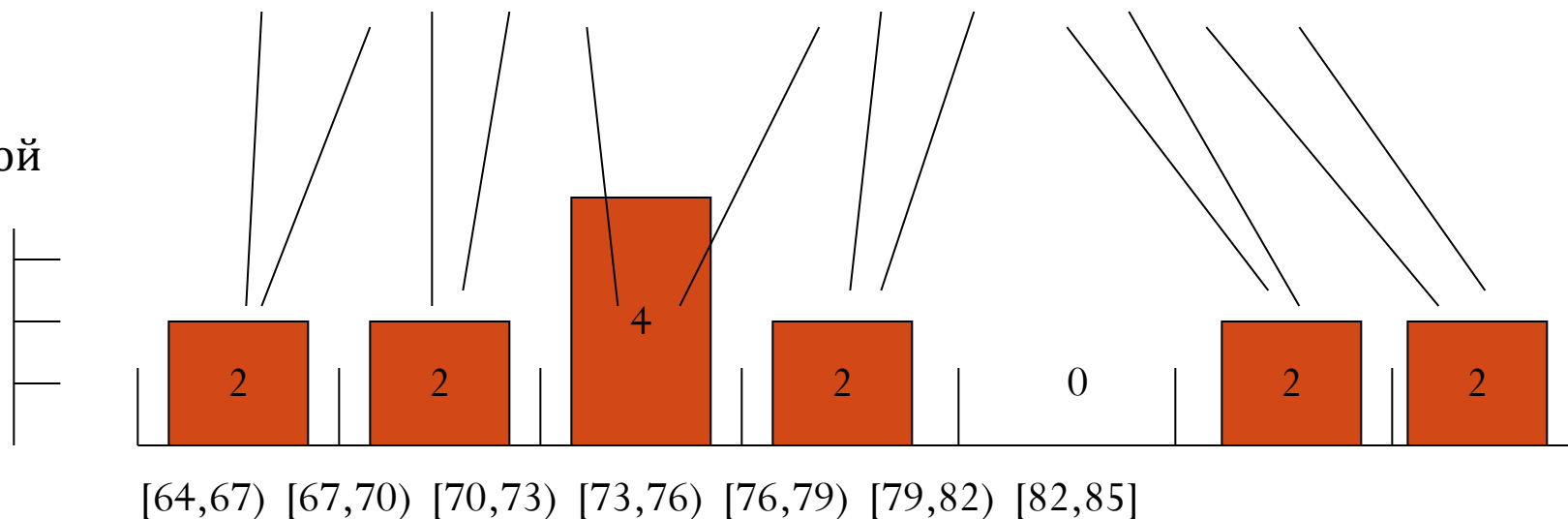
Дискретизиране

Дискрети с еднаква ширина

Пример: измерени числови стойности

64 65 68 69 70 71 72 72 75 75 80 81 83 85

брой

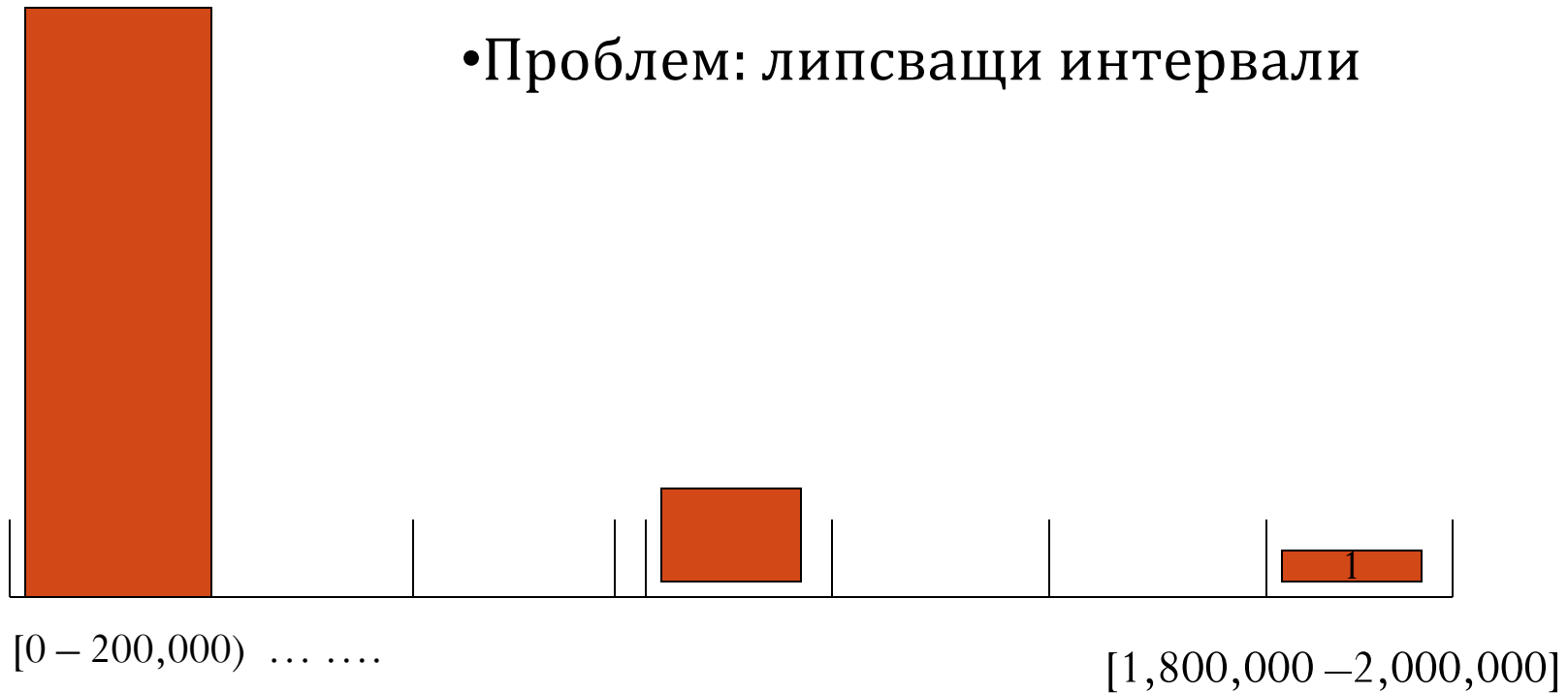

$\min \leq \text{СТОЙНОСТ} < \max$

Дискретизиране

- Проблем: липсващи интервали

Брой
служители

Заплати

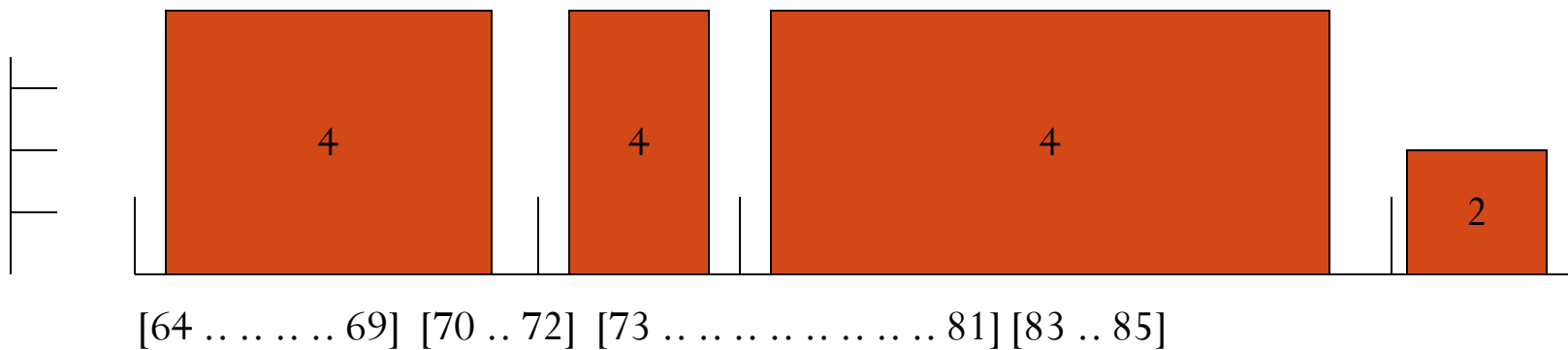
Дискретизиране

Дискрети с еднаква височина, т.е. еднакъв брой стойности в групата

Измерени стойности:

64 65 68 69 70 71 72 72 75 75 80 81 83 85

брой

- последната група (bin) може да бъде с по-малка височина
- предпочитана форма на дискретизация

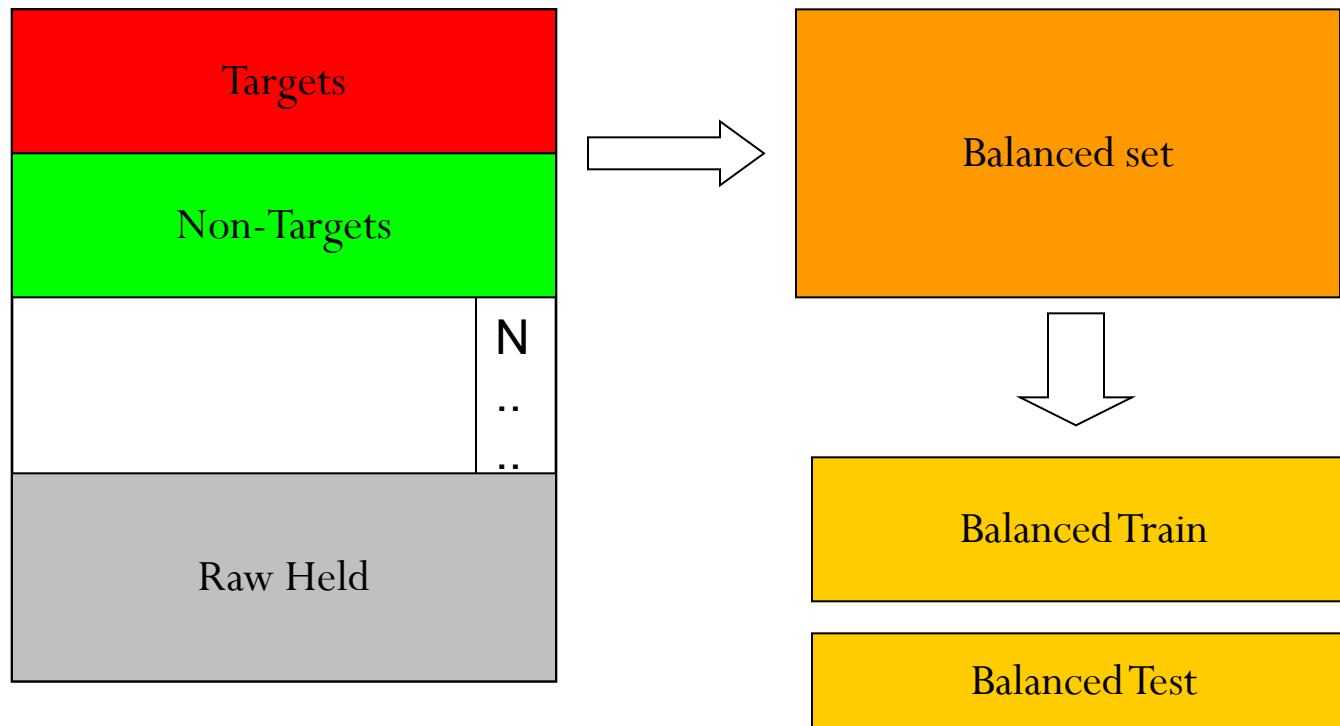
Крайни стойности и грешки

- Крайни стойности – извън разглеждания интервал
- Подходи
 - да не се променя нищо
 - да се разтегнат границите на интервала
 - да се разчита на дискретизирането

Твърде много стойности

- Игнорират се полетата с ID, защото те съдържат уникален код,
 - останалите се прегрупират в по-компактни групи
- Създават се бинарни полета, които се използват като флаг
- Отстраняват се монотонните стойности
- Броят се само различните стойности
 - `minp %`:
0.5% - 5% от брой на записите в резултата

Балансиране на извадките

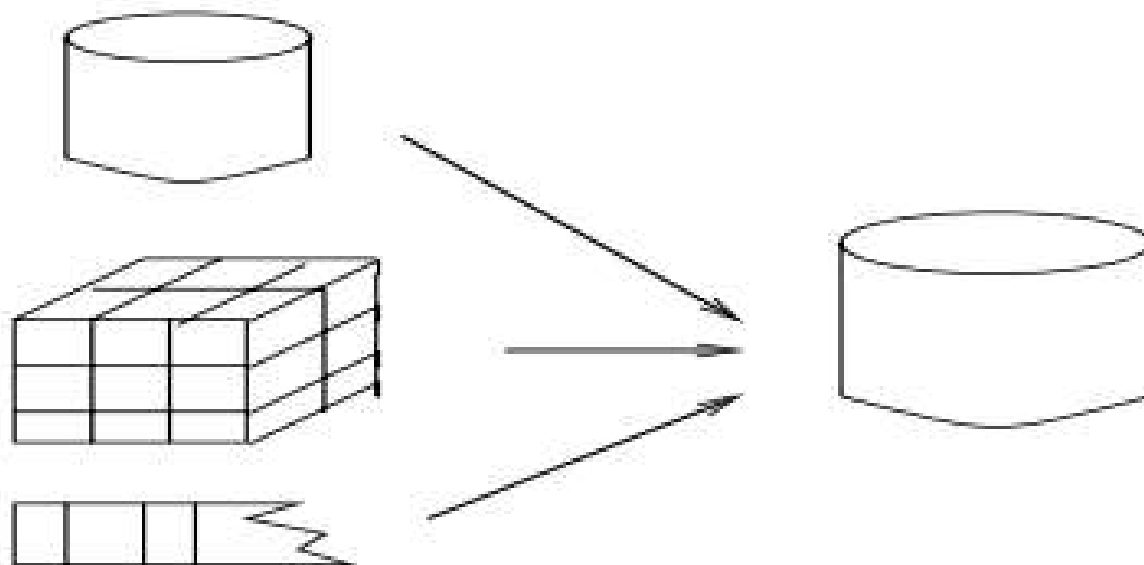

Интегриране на данни

Интегриране на данни

- Комбиниране на данни от различни източници, за формиране на единен ресурс
- Методи
 - метаданни
 - корелационен анализ
 - откриване на конфликти
 - отстраняване на семантична хетерогенност
 - трансформация

Интегриране на данни

Интегриране на данни

- Потоци на данни
- Потоци на задачи
- Архитектура
 - свързване с различни ресурси на данни по комуникационни канали и адаптери
 - преобразуване на всички типове входни данни в таблици
 - зареждане на данните от различни източници в буфери на трансформационни канали
 - look-up – ключове, необходими за трансформирането в таблици

Проблеми

- Несъответствие на схемите на данни
 - напр. `userID == EGN`
- Излишък
 - напр. един атрибут от една таблица може да е произведен в друга
 - дублиране на данни
- Конфликти между стойностите от различни измервания
 - напр. в мерните единици, валути, % и др.
- Решаване на проблемите -> Трансформация

Техники на интегрирането

- Агрегиране
- Сортиране
- Таблици Lookup
- Pivot и UnPivot
- Смесване на данните – merging
- Сливане - concatenation
- Derived Column – операции , генериращи нови колони
- Конвертиране на данните
- Audit – добавяне на колони с метаданни

Трансформация на данни

Трансформация

- Преобразуване на данните в подходящи формати
- Методи
 - изглаждане
 - напр. заместване със статистически стойности
 - агрегиране
 - напр. заместване на дневни продажби с месечни
 - генерализиране – обобщаване в групи с по-висока грануларност
 - напр. адрес: улица, номер -> град, държава
 - нормализация – преизчисляване в ограничен интервал
 - напр. 0,0 – 1,0 или -1.0 – 1.0
 - конструиране на нови атрибути

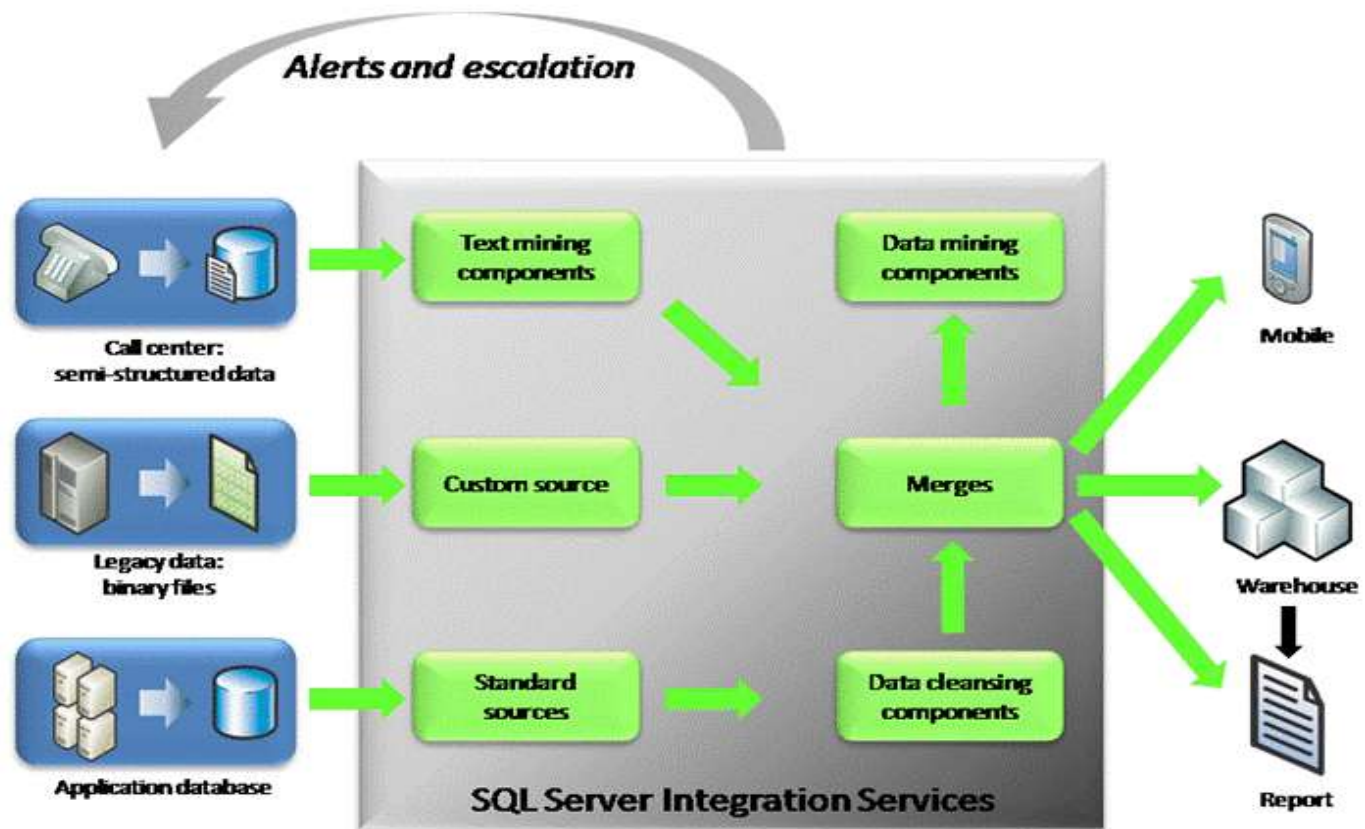
Редуциране на данните

- По-малък обем данни с по-висок интегритет
- Извеждане на резултати със сходно качество
- Стратегии
 - куб от данни
 - отстраняване на атрибути с несъществено значение
 - намалчване на броя на наблюденията
 - разделяна в групи -клъстеризация, хистограми
 - интегриране в по-високи нива

Програмни средства за интегриране на данни

ETL Tools

Extract Transform Load

Пример

